

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy ve věci

žalobce: **Ing. J. R.**, nar. X,
bytem X

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**,
sídlem Pplk. Sochora 727/27, 170 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 18. 9. 2024,
č. j. UOOU-02474/24-13

takto:

- I. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 18. 9. 2024, č. j. UOOU-02474/24-13, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám žalobce.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí předsedy žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“),

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

kterým zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „prvostupňový správní orgán“, příp. „Úřad“) ze dne 3. 6. 2024, č. j. UOOU-02474/24-4 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím byla dle § 15 odst. 1 zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“, případně „ZI“), ve spojení s § 2 odst. 3 téhož zákona, částečně odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí následujících informací:

„ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím vás tímto žádám o zaslání následujících informací ze spisu vedeného Úřadem pro ochranu osobních údajů pod značkou SP-2023-060523:

- 1. Jaký je aktuální stav vyřízení stížnosti evidované pod výše uvedenou značkou*
- 2. Jaké konkrétní kroky v této záležitosti Úřad pro ochranu osobních údajů dosud vykonal*
- 3. Dále žádám o zaslání kopie soupisu všech součástí spisu vedeného k výše uvedené věci.“*

2. Správní orgán prvního stupně žalobci poskytl odpověď na otázky č. 1 a č. 2. Na otázku č. 3 odpověď neposkytl s odůvodněním, že „podle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. se zákon nevztahuje na poskytování informací o údajích vedených v centrální evidenci účtů a v navazujících evidencích, informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.“.

Žalobní body

3. Žalobce nejprve uvedl, že napadené rozhodnutí stojí na úvaze, že požadavek na zaslání kopie soupisu všech součástí spisu zřejmě směřuje k umožnění formulace konkretizovaných požadavků na vydání dalších částí příslušného spisového materiálu, a proto je třeba ji vyhodnotit jako žádost o nahlédnutí do spisu dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“, případně „s. ř.“). Taková úvaha nemá dle žalobce oporu v zákoně ani v judikatuře.
4. Žalobce má za to, že judikatura užitá správními orgány v jejich rozhodnutí není přiléhavá, jelikož důvodem zamítnutí žádosti ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem (dále „NSS“) pod sp. zn. 8 As 50/2019 nebyl požadavek na soupis součástí spisu, ale rozsah požadovaných informací, fakticky se blížící žádosti o poskytnutí celého spisu. Naopak poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2023, č. j. 3 A 131/2021-39 (všechna citovaná soudní rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz), a rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 12. 2017, č. j. 30 A 211/2016-35, ze kterých má plynout, že poskytnutí soupisu všech součástí spisu spadá do režimu informačního zákona.
5. S odkazem na nálezy Ústavního soudu České republiky (dále „Ústavní soud“, případně „ÚS“) ze dne 11. 4. 2023, sp. zn. III. ÚS 836/21, žalobce uvedl, že žalovanému nepřísluší vést úvahy o tom, k čemu by mohl žadatel poskytnutou informaci použít a jaký záměr žadatele vedl k požadavku na poskytnutí určitého dokumentu.
6. Žalobce dodal, že i kdyby byla výše uvedená úvaha žalovaného přípustná, byla by chybná. Získání kopie soupisu všech součástí spisu je totiž dle žalobce jediným účinným způsobem, jak získat alespoň přibližnou informaci o stavu a průběhu řízení v případech, kdy povinný

subjekt informace neposkytne. K tomuto dodal, že má za to, že odpověď na otázku č. 2 nebyla fakticky taktéž poskytnuta, získání soupisu součástí spisu je tak náhradním způsobem, jak se přiblížit informaci požadované v bodě č. 2 žádosti.

7. Žalobce má pro výše uvedené za to, že rozhodnutím žalovaného mu bylo odepřeno poskytnutí informace bez zákonného důvodu, čímž bylo porušeno jeho právo na informace garantované čl. 17 Listiny základních práv a svobod a informačním zákonem.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Nejprve shrnul dosavadní průběh řízení a poté přešel k reakci na námitky uvedené v žalobě.
9. K žalobní argumentaci k bodu č. 2 žádosti o informace žalovaný uvedl, že v rozkladu nebyly proti tomuto bodu žádné námitky uplatňovány. O vyřízení požadavku pod body č. 1 a č. 2 žádosti dle žalovaného svědčí, že proti nim rozklad nesměřoval. Dále žalovaný upozornil na to, že správní rozhodnutí připouštěla, aby žalobce využil postup dle § 38 s. ř., dle něhož je možné umožnit nahlédnutí do spisu také osobě, která prokáže právní zájem nebo jiný vážný důvod, pokud tím nebude porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem. Žalobce však této možnosti nevyužil.
10. Žalovaný je toho názoru, že pakliže budou všechny tři požadavky žalobce posuzovány v celkovém kontextu, je zřejmé, že směřují k umožnění formulace konkretizovaných požadavků na vydání dalších částí spisového materiálu. S odkazem na rozsudek NSS ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 As 50/2019-46, uvedl, že zjišťovat neurčitý rozsah informací ze správního spisu je možno pouze prostřednictvím institutu nahlížení do spisu podle § 38 s. ř., s tím, že prostřednictvím informačního zákona je možno žádat jen o konkrétně vymezené dokumenty. Požadavek žalobce je proto potřebné hodnotit jako snahu o obcházení institutu nahlížení do spisu dle § 38 s. ř. Žalovaný dodal, že sám žalobce tento záměr nevyvrací. Měla by se proto uplatnit výjimka z pravidla, že povinnému subjektu nepřísluší zkoumat, jakým způsobem a k čemu žadatel informace použije (nález ÚS sp. zn. III. ÚS 836/21).
11. K rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2023, č. j. 3 A 131/2021-39, žalovaný uvedl, že tento byl vydán v rámci řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti, tedy v odlišném kontextu a je tedy irrelevantní. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 12. 2017, č. j. 30 A 211/2016-35, se dle žalovaného zaobírá správnou formulací žádosti o informace.

Správní spis

12. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem zjistil soud, že dne 22. 5. 2024 podal žalobce k žalovanému žádost o informace dle informačního zákona. V této žádosti specifikoval 2 otázky, na něž žádal odpověď, dále pak v bodě 3. požadoval zaslání kopie soupisu všech součástí příslušného spisu. Úřad poskytl informace k otázkám pod body č. 1. a č. 2. Žalobce poté podal stížnost dle § 16a odst. 1 písm. c) informačního zákona. Na základě stížnosti byla odpověď k bodu č. 2. doplněna přípisem ze dne 12. 6. 2024. Požadavek

žalobce definovaný v bodě č. 3. žádosti o informace žalovaný odmítl, když s odkazem na § 2 odst. 3 informačního zákona uvedl, že výše uvedený požadavek nebyl věcně shledán jako žádost dle informačního zákona, nýbrž jako žádost o nahlížení do spisu podle správního řádu.

13. Proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu podal žalobce rozklad, přičemž rozkladové námitky směřovaly k bodu č. 3 žádosti o informace. Žalobce v rozkladu uvedl, že Úřad nepostupoval v souladu s ustálenou judikaturou a Úřad byl povinen informace pod bodem č. 3. poskytnout.
14. Rozklad zamítl předseda Úřadu napadeným rozhodnutím. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se nejprve věnoval rozsudku NSS ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 As 50/2019-46, ze kterého má plynout, že zjišťovat neurčitý rozsah informací ze správního spisu je možno pouze prostřednictvím institutu nahlížení do spisu dle správního řádu. Prostřednictvím informačního zákona je pak možné žádat pouze o konkrétně vymezené dokumenty. Žalovaný s odkazem na výše uvedený nálezný ÚS dále seznal, že mu obecně nepřisluší posuzovat, jakým způsobem a k čemu žadatel informaci použije. Z tohoto pravidla je však dle žalovaného možno uplatnit výjimku, kterou je podle něj možné uplatnit právě v nyní řešené věci, neboť požadavek na zaslání kopie soupisu všech součástí předmětného spisu vznesený žadatelem zřejmě směřuje k umožnění formulace konkretizovaných požadavků na vydání dalších částí příslušného spisového materiálu. To dle žalovaného představuje obcházení institutu nahlížení do spisu s využitím informačního zákona.
15. Dále pak uvedl, že požadavek uvedený v bodě č. 3. žádosti je pouze jistým doplňkem, resp. zpřesněním, požadavků uvedených v bodech č. 1. a č. 2. žádosti, kterým bylo vyhověno, což má podporovat jeho předchozí závěr. Závěrem pak žalovaný poukázal na možnost žalobce postupovat dle § 38 odst. správního řádu.
16. Proti tomuto rozhodnutí byla žalobcem podána žaloba.

Posouzení věci Městským soudem v Praze

17. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
18. Žalobu podala včas osoba oprávněná.
19. Žaloba je důvodná.
20. V projednávané věci je spornou otázkou, zda bylo možné požadavek žalobce na zaslání kopie soupisu všech součástí předmětného spisu hodnotit jako žádost o nahlížení do spisu dle § 38 správního řádu, čímž mohlo dojít k obcházení informačního zákona.
21. Žalobce tvrdí, že žalovaný pochybil, když mu neposkytl požadovaný soupis všech součástí spisu vedeného k příslušné věci. S poukazem na výše označený nálezný ÚS uvedl, že

žalovanému nepřísluší vést úvahy o tom, k čemu by mohl žadatel poskytnutou informaci použít a jaký záměr žadatele vedl k požadavku na poskytnutí určitého dokumentu. Dodal, že získání kopie soupisu všech součástí spisu je jediným účinným způsobem, jak získat alespoň přibližnou informaci o stavu a průběhu řízení v případech, kdy povinný subjekt informace neposkytne. Navíc uvedl, že má za to, že odpověď na otázku č. 2 nebyla fakticky taktéž poskytnuta, získání soupisu součástí spisu je tak náhradním způsobem, jak se přiblížit informaci požadované v bodě č. 2 žádosti. Správnými rozhodnutími tak mělo dojít k odepření poskytnutí informace bez zákonného důvodu, čímž bylo porušeno žalobcovo právo na informace garantované čl. 17 Listiny a informačním zákonem

22. Žalovaný naopak tvrdí, že o vyřízení požadavku pod body č. 1 a č. 2 žádosti dle žalovaného svědčí, že proti nim rozklad žalobce nesměřoval. Poukázal na to, že správní rozhodnutí připouštěla, aby žalobce využil postup dle § 38 s. ř. Žalovaný dále uvedl, že při posouzení všech tří požadavků žalobce v celkovém kontextu je zřejmé, že směřují k umožnění formulace konkretizovaných požadavků na vydání dalších částí spisového materiálu. S odkazem na rozsudek NSS ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 As 50/2019-46, uvedl, že zjišťovat neurčitý rozsah informací ze správního spisu je možno pouze prostřednictvím institutu nahlížení do spisu podle § 38 s. ř., s tím, že prostřednictvím informačního zákona je možno žádat jen o konkrétně vymezené dokumenty. Požadavek žalobce je tak potřebné hodnotit jako snahu o obcházení institutu nahlížení do spisu dle § 38 s. ř. Dodal, že sám žalobce tento záměr nevyvrací. Měla by se proto uplatnit výjimka z pravidla, že povinnému subjektu nepřísluší zkoumat, jakým způsobem a k čemu žadatel informace použije. Stran rozsudku zdejšího soudu ze dne 7. 2. 2023, č. j. 3 A 131/2021-39, uvedl, že byl vydán v rámci řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti, tedy v odlišném kontextu, a proto je irelevantní. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 12. 2017, č. j. 30 A 211/2016-35, se dle žalovaného pro změnu zaobírá správnou formulací žádosti o informace.
23. Při posouzení důvodnosti podané žaloby vycházel soud z následující právní úpravy:
24. Dle ustanovení § 2 odst. 3 informačního zákona *se zákon nevztahuje na poskytování informací o údajích vedených v centrální evidenci účtů a v navazujících evidencích, informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.*
25. Dle ustanovení § 15 odst. 1 informačního zákona *pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.*
26. Dle ustanovení § 38 odst. 2 správního řádu *jiným osobám správní orgán umožní nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.*
27. Nejvyšší správní soud dovodil, že žádost dle informačního zákona musí směřovat na dostatečně konkrétní dokument (případně určitý rozsah dokumentů), aby se mohla využít úprava uvedená v informačním zákoně, a nikoliv postup nahlížení do spisu dle § 38

správního řádu (rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2018, č. j. 10 As 118/2018-53). Předmětem projednávané věci je žádost žalobce o poskytnutí konkrétního dokumentu – kopie soupisu všech součástí spisu vedeného k příslušnému řízení. Správní orgány však poskytnutí tohoto dokumentu odmítly s poukazem, že by mohl sloužit k obcházení zákona – postupu dle § 38 s. ř. Dle žalovaného by totiž, pakliže by došlo k poskytnutí dokumentu, mohlo dojít k tomu, že by žalobce později požadoval poskytnutí dalších součástí spisu, o nichž by se dozvěděl právě ze soupisu součástí spisu.

28. Se závěrem žalovaného se však soud nemohl ztotožnit, neboť nelze všechny žádosti o poskytnutí části spisového materiálu dle informačního zákona vyhodnotit jako obcházení § 38 správního řádu a povinnosti prokazovat právní zájem žadatele. Z ustálené judikatury vyplývá, že podstatné při posouzení žádosti o informace ze správního spisu dle informačního zákona nebo dle správního řádu není to, zda se jedná o žádost o kompletní správní spis či pouze o jeho určitou část, nýbrž to, zda žadatel žádá o zcela konkrétní informaci nebo o blíže neurčený okruh informací ze správního spisu. V případě žádosti o zcela konkrétní informace se uplatní postup dle informačního zákona, zatímco ve druhém případě se použije úprava nahlížení do spisu dle § 38 správního řádu.
29. O obcházení zákona je tedy možné hovořit například tehdy, pokud žadatel žádá o poskytnutí kopie celého spisu, případně jeho podstatné části (rozsudek NSS ze dne ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 As 50/2019-46, bod 16).
30. Pokud tedy žalobce požaduje kopii soupisu všech součástí spisu vedeného k příslušnému řízení, nelze tuto žádost bez dalšího odmítnout z důvodu obcházení informačního zákona, neboť žalobce požaduje poskytnutí pouze jednoho konkrétního dokumentu, na což by měl být postup dle informačního zákona aplikován.
31. Pokud jde o „obavu“ žalovaného z možného zneužití poskytnutého dokumentu k žádostem o další součásti předmětného správního spisu, považuje soud za nutné zdůraznit, že zkoumání, k čemu by mohl žadatel poskytnutou informaci použít a jaký záměr žadatele vedl k požadavku na poskytnutí určitého dokumentu, správnímu orgánu nepřísluší (nález ÚS ze dne 11. 4. 2023, sp. zn. III. ÚS 836/21). Městský soud má za to, že se navíc jedná o otázku předčasnou, která by neměla být posuzována v rámci nyní řešeného správního řízení. Tuto otázku by si totiž měly správní orgány případně položit až v případě, že by skutečně došlo k podání žádosti o poskytnutí dalších součástí spisu. Teprve potom by totiž měly individuálně posoudit, zda je možné požadované dokumenty, příp. informace v nich obsažené poskytnout.
32. Žalobce také namítá, že rozhodnutím žalovaného bylo porušeno jeho právo na informace garantované čl. 17 Listiny základních práv a svobod. K tomu je nutné uvést, že judikatura Ústavního soudu akcentuje potřebu poměřit proti sobě stojící právo na informace a právo na soukromí či jiné právo, které může stát proti právu na informace dle čl. 17 odst. 4 Listiny, pakliže se správní orgán rozhodne informace neposkytnout (nález ÚS ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 a ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16). Žalovaný se však touto úvahou v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval.

33. Pokud žalovaný argumentuje rozsudkem NSS ze dne 18. 2. 2021, č. j. 8 As 50/2019-46, soud považuje za nutné uvést, že NSS označeným rozsudkem skutečně zamítl kasační stížnost žalobce a potvrdil rozsudek krajského soudu, jenž ve svém rozsudku seznal, že se žadatel snažil obejít zákon – úpravu nahlížení do spisu dle § 38 s. ř., přičemž jedním z požadovaných dokumentů byl i soupis součástí spisu. Nicméně je třeba poukázat na to, že hlavním důvodem, pro který kasační soud potvrdil právní názor krajského soudu, byl rozsah žádaných dokumentů, který se *de facto* rovnal nahlížení do spisu (body 16 a 17). Žadatel v označené věci, na rozdíl od nyní projednávané věci, žádal kromě soupisu součástí spisu také *dokumenty vytvořené správním orgánem, které nemají charakter usnesení ani rozhodnutí ve smyslu správního řádu, a listiny, kterými měl být proveden důkaz, tj. zejména oznámení Městské policie Brno, které obsahuje fotodokumentaci a oznámení přestupku, a dále výpis z centrálního registru motorových vozidel*. Rozdíl mezi oběma věcmi je tedy z pohledu výše uvedeného zcela zásadní, a proto soud argumentaci žalovaného uvedeným rozsudkem NSS shledal nepřipadnou.
34. Dle ustanovení § 16 odst. 6 informačního zákona platí, že pokud nejsou dány žádné důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, měl by soud povinnému subjektu nařídit, aby požadované informace poskytl. V projednávané věci však správní orgány dospěly k nesprávnému názoru, že důvodem pro odmítnutí žádosti žalobce o informace je skutečnost, že žádost byla ve skutečnosti žádostí o nahlédnutí do spisu dle § 38 správního řádu. Z uvedeného plyne, že správní orgány nezkoumaly, zda v projednávané věci neexistují další zákonné důvody pro odmítnutí poskytnutí informací. Ze správního spisu ani z rozhodnutí správních orgánů tedy nelze zjistit, zda existují či neexistují důvody pro odmítnutí poskytnutí informací, a proto soud nemohl v rozsudku poskytnutí informací dle § 16 odst. 6 věty druhé informačního zákona povinnému subjektu nařídit.

Závěr a náklady řízení

35. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. pro nezákonnost napadené rozhodnutí zrušil a v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
36. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobce a soud mu proto přiznal nárok na náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, což představuje zaplacený soudní poplatek za podání žaloby.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. března 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu